

Кисельов Ілля Олександрович,
викладач кафедри
кримінального права та кримінології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

НЕОБХІДНІСТЬ ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО НАТО НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Починаючи з перших днів незалежності України у політичних та військових колах держави обговорювалося питання про вступ до НАТО. На початковому етапі ця ідея майже взагалі не знаходила підтримки. Колишні громадяни СРСР, очевидно, сприймали такий крок як «недобросусідський» стосовно оточуючих країн. Окремих діячів періоду незалежної України лякала лише думка про ймовірну «образу» деяких сусідів у випадку вступу до НАТО, деяким політичним та громадським лідерам навіть «погрожували» припиненням економічної підтримки, створенням проблем у експортно-імпортній діяльності тощо. Поступово протягом останніх двадцяти років кількість прихильників та противників вступу нашої країни в альянс змінювалась, а суспільно-політичні події впливали на точку зору громадян.

Останні роки, на жаль, ознаменувалися для України пролиттям крові наших вояків, які мужньо загинули захищаючи територіальну цілісність та недоторканність України. Зовнішня агресія колишнього «сусіда» чітко показала, які наміри колишні союзники мають щодо українських земель та нашого народу, у багатьох українців вже остаточно розвіялись десятирічні сумніви щодо «добропорядності» та «щирого бажання блага» нашим громадянам від сусідньої держави.

Разом із цим цей трагічний момент став певною мірою показовим з точки зору реального стану української армії та її готовності відбивати напади зовнішніх ворогів. На жаль, було викрито багато проблемних питань, які через численні корупційні схеми та байдужість чиновників призвели до того, що Збройні Сили України (далі – ЗСУ) опинились у скрутному становищі як з матеріальної точки зору, так і з точки зору практичних навичок, вмінь, майстерності ведення бою.

Згідно з даними, одержаними від Міністерства оборони України 27.04.2017 року, прямі безповоротні втрати ЗСУ протягом 2014–2017 років (станом на дату відповіді) сягнули понад 2,5 тис. осіб. Міністерство оборони України при цьому звітує, що у 2014 році безповоротні втрати склали 1,1 тис. осіб, у 2015 році – 1 тис. осіб, у 2016 році – 500 осіб, а станом на 24.04.2017 безповоротні втрати ЗСУ склали 124 особи. Дані цифри виглядають не дуже позитивно хоча б через те, що в Україні наразі не проходить повномасштабна війна, а відбувається Антитерористична операція, в ході якої йде протистояння з так званими ДНР та ЛНР, а також неофіційно оформленими сол-

датами РФ (за інформацією Міністерства оборони України та Штабу антитерористичної операції).

Крім того, в результаті сепаратистської діяльності та бойових дій терористичних угруповань досі у полоні утримуються громадяни України, які були незаконно позбавлені волі. За даними Штабу АТО, незаконно утримується 128 осіб, з яких приблизно 60 – військовослужбовці ЗСУ. При цьому, починаючи з перших днів проведення АТО, вже було звільнено 3136 осіб з полону незаконних збройних формувань.

У розрізі великих втрат (як для локального конфлікту) серед військовослужбовців ЗСУ постає цілком логічне питання стосовно необхідності покращення ситуації. Наведена інформація набуває ще більш негативного забарвлення з урахуванням того, що за даними ООН, з моменту початку конфлікту в Україні загинуло понад 10 тис. людей, більша частина з яких – ні в чому неповинні цивільні люди, які, на жаль, опинились в епіцентрі бойових дій.

Сьогодні все більше уваги приділяється обговоренню питання про необхідність (вже не можливість, а саме необхідність) вступу України до НАТО, задля впровадження високих стандартів у військовій сфері та підвищення рівня оборони країни в цілому. Безперечно, що прийняття такого рішення та усвідомлення (і, звісно, бажання) такої необхідності українськими громадянами хоча б п'ять років тому мало б дуже позитивні наслідки і ми б не вимушені були нести такі величезні втрати у бойових діях.

Обґрунтованою точкою зору можна вважати й таку, згідно з якою вступ України до НАТО на п'ять чи більше років раніше міг би взагалі призвести до уникнення конфлікту на території нашої держави та, відповідно, бойових дій. Втрати країн-членів НАТО та армії США у невеликих військових чи бойових операціях свідчать про якісно інший підхід.

Наші найближчі партнери та союзники (наприклад, Польща, Литва, Естонія та ін.) вже давно модернізували збройні сили, суттєво покращили рівень підготовки особового складу та мають реальну змогу разом протистояти агресивним загарбницьким діям недобросовісних сусідів. В єдності діяльності усіх країн-учасниць НАТО проявляється велика сила, яка може захистити кожного окремого учасника від держав, які мають більшу військову міць та більше фінансування.

Таким чином, можна із впевненістю сказати, що вступ України до Північноатлантичного альянсу зможе позитивно вплинути на стан Збройних Сил України, допоможе більш рішуче та ефективно протистояти зовнішнім загрозам та допоможе забезпечити (в тому числі силами України) порядок та стабільність у регіоні. Впровадження високих стандартів у військовій сфері позитивно вплине на силу Збройних Сил України, допоможе забезпечити територіальну цілісність та недоторканність нашої держави. На нашу думку, вступ України до НАТО вже не є питанням теоретичним, це питання крайньої необхідності на сучасному етапі розвитку держави та захисту власної незалежності від усіх зовнішніх загроз.